

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

Гуртовий М.

foi+request-79503-52853ed8@dostup.pravda.com.ua

Шановний пане Михайле!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), розглянула Ваш запит на отримання публічної інформації від 04.12.2020 та у додаток до листа НКРЕКП від 17.12.2020 № 13563/30/7-20 повідомляє.

Правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу визначає Закон України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).

Відповідно до положень статті 12 Закону, постачання природного газу здійснюється відповідно до договору, за яким постачальник зобов'язується поставити споживачеві природний газ належної якості та кількості у порядку, передбаченому договором, а споживач зобов'язується оплатити вартість прийнятого природного газу в розмірі, строки та порядку, передбачених договором.

Права та обов'язки постачальників і споживачів визначаються Законом, Цивільним і Господарським кодексами України, правилами постачання природного газу, іншими нормативно-правовими актами, а також договором постачання природного газу.

Законом передбачено, що на підставі типових договорів, затверджених Регулятором, здійснюється постачання природного газу побутовим споживачам та постачання природного газу постачальником «останньої надії».

При цьому, постачання природного газу іншим споживачам здійснюється на підставі договорів, що укладаються відповідно до вимог цього Закону, Цивільного та Господарського кодексів України, та з урахуванням вимог правил постачання природного газу.

Так, відносини, які виникають між постачальниками та споживачами природного газу, з урахуванням їх взаємовідносин з операторами газорозподільної системи/газотранспортної системи регулюють Правила

Отже, постачальник має право на відшкодування збитків споживачем у разі меншого споживання підтверджених обсягів природного газу (за умови, що підтверджений обсяг відповідав замовленому споживачем).

Розмір збитків, що може бути сплачений споживачем, що не є побутовим, на користь постачальника за недовикористаний природний газ визначається виходячи з вартості недовикористаного обсягу газу за звітний період, розміру подвійної облікової ставки НБУ від його вартості та кількості днів у звітному періоді.

При цьому, враховуючи те, що розмір облікової ставки з 23 жовтня 2020 року було встановлено на рівні 6 % річних, то при розрахунку постачальником збитків споживачу мало враховуватись:

$$\begin{aligned} & \text{вартість недовикористаного обсягу газу за звітний період} \\ & \times (6 \% \times 2) : 365 : 100 \% \\ & \times \text{кількість днів у звітному періоді.} \end{aligned}$$

Таким чином, у випадку якщо у договорі постачання природного газу зазначені місячні обсяги споживання природного газу споживачем, то при розрахунку постачальником збитків споживачу має враховуватись кількість днів в газовому місяці.

При цьому, у випадку якщо договір постачання природного газу містить добові обсяги споживання природного газу споживачем, то нарахування збитків споживачу за недовикористаний природний газ має здійснюватися окремо за кожну газову добу, в якій споживання природного газу було менше підтверджених обсягів, визначених договором.

Слід зазначити, що нарахування постачальником збитків у разі перевищення або меншого споживання підтверджених обсягів природного газу є правом, а не обов'язком постачальника.

Одночасно повідомляємо, що пунктом 2 розділу VII Правил постачання визначено, що у договорі постачання між постачальником та споживачем, що не є побутовим, може встановлюватись допустима величина відхилення від підтверджених обсягів природного газу, в межах якої не здійснюються заходи, визначені пунктом 1 цього розділу.

Варто зазначити, що договір постачання природного газу споживачу, що не є побутовим, не є типовим або примірним, а отже відповідно до частини четвертої статті 179 Господарського кодексу України, при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі вільного волевиявлення, коли сторони мають право погоджувати на свій розсуд будь-які умови договору, що не суперечать законодавству.

Враховуючи вищезазначене, керуючись положеннями статті 179 Господарського кодексу України, сторони (постачальник та споживач) мають право за взаємною згодою визначати будь-які умови договору, у тому числі щодо порядку здійснення розрахунку та відшкодування збитків.

З повагою
Член НКРЕКП

О. Кривенко